

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Середня освіта (Українська мова і література
та Англійська мова і зарубіжна література)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

зі спеціальності A4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
предметної спеціальності A4.01 Середня освіта (Українська мова і
література);
галузь знань A Освіта
кваліфікація : вчитель-бакалавр (Середня освіта (Українська мова і
література) і Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література))

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

ЦДУ ім. В. Винниченка

Голова вченої ради

/Соболь Є.Ю.

(протокол № 14 від «09» червня 2026 р.)

Освітня програма вводиться в дію з

01.09.2026 р.

Ректор

Соболь Є. Ю.

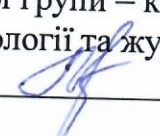
(наказ №90-ун від «09» червня 2026 р.)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
**«Середня освіта (Українська мова і література та
Англійська мова і зарубіжна література)»**
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності A4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
предметної спеціальності A4.01 Середня освіта (Українська мова і література))
галузь знань A Освіта

РОЗРОБЛЕНО

робочою групою ОП

керівник робочої групи – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології та журналістики ЦДУ ім. В. Винниченка

Л. П. Кричун

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри української філології та журналістики
ЦДУ ім. В. Винниченка

завідувач кафедри, доктор філологічних наук, доцент

О. Л. Кирилук

протокол № 16 від «04» червня 2026 р.

ПОГОДЖЕНО

Голова вченої ради факультету

української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій

ЦДУ ім. В. Винниченка

І. В. Пянковська

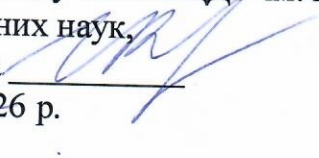
протокол № 10 від «05» червня 2026 р.

ПОГОДЖЕНО

В.о. завідувачки відділу забезпечення якості

та цифрового супроводу освіти ЦДУ ім. В. Винниченка

кандидат філологічних наук,

доцент І. В. Жигора

«05» червня 2026 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (далі – ОПП).

ОПП розроблено з урахуванням специфіки підготовки здобувачів освіти до працевлаштування та відповідно до вимог таких нормативних актів:

– Законів України «[Про освіту](#)», «[Про вищу освіту](#)» та «[Про повну загальну середню освіту](#)» постанов Кабінету Міністрів України «[Про затвердження Національної рамки кваліфікацій](#)», «[Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності](#)»;

– документів, які визначають розроблення складників системи стандартів вищої освіти та регламентують провадження освітньої діяльності в закладах вищої освіти України, на підставі Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН України № 512 від 27.03.2025;

– Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН України 29.08.2024 № [1225](#) (за наявності).

Під час розроблення ОПП, зокрема при визначенні загальних та спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, використовувався доробок проекту Європейського Союзу «Tuning Educational Structures in Europe ([TUNING](#))», Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG2015).

За рекомендаціями стейкхолдерів до ОПП <https://shorturl.cusu.edu.ua/2ma> внесено зміни та доповнення.

Розроблено робочою групою у складі:

1. **Кричун Людмила Петрівна** – керівник робочої групи, кандидат філологічних наук, 10.02.01 – українська мова, доцент кафедри української філології та журналістики (гарант ОПП);
2. **Апалат Ганна Павлівна** – член робочої групи, кандидат філологічних наук, 10.02.04 – германські мови, доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання;
3. **Кирилюк Ольга Леонідівна** – член робочої групи, доктор філологічних наук, 10.02.01 – українська мова, доцент, завідувач кафедри української філології та журналістики;
4. **Івашина Оксана Олександрівна** – член робочої групи, доктор філософії, 035 – філологія, старший викладач кафедри української філології та журналістики;
5. **Буряк Олена Федорівна** – член робочої групи, кандидат філологічних наук, 10.02.02 – українська література, доцент, доцент кафедри української філології та журналістики;
6. **Тараненко Анастасія Геннадіївна** – член робочої групи, здобувачка вищої освіти спеціальності А4.01 Середня освіта Українська мова і література (освітній ступінь «Бакалавр»);
7. **Дорогань Ірина Анатоліївна** – член робочої групи, заступник

директора КЗ «Ліцей «Лідер» Кропивницької міської ради», учитель англійської мови вищої кваліфікаційної категорії, старший учитель, – за згодою.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. О. Доценко, директор Новоукраїнського ліцею № 8 Новоукраїнської міської ради Кіровоградської області.
2. В. Чернецька, заступник начальника управління освіти Олександрійської міської ради, кандидат філологічних наук.

ОПП використовується під час :

- акредитації освітньої програми;
- планування та організації освітнього процесу (розроблення навчального плану, навчальних, робочих програм та силябусів навчальних дисциплін, програм практик, атестації тощо);
- визначення змісту освіти в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів освіти.

ОПП встановлює:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти і термін навчання;
- вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією ОПП, та результатів їх навчання;
- інтегральну, загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- перелік і обсяг обов'язкових освітніх компонентів;
- структурно-логічну схему ОПП;
- форми атестації здобувачів освіти;

дотримується:

- вимог професійних стандартів (за наявності);
- вимог до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Користувачі ОПП:

- здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності А4.01 Середня освіта (Українська мова і література); Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) галузі знань А Освіта
- науково-педагогічні та педагогічні працівники, які здійснюють підготовку здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності А4.01 Середня освіта (Українська мова і

література); Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) галузі знань А
Освіта

- приймальна комісія ЦДУ ім. В. Винниченка й інші.

Ця ОПП не може бути повністю або частково відтворена, тиражована чи розповсюджена без дозволу Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

1. Профіль освітньо-професійної програми
«Середня освіта (Українська мова і література
та Англійська мова і зарубіжна література)»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями),
предметної спеціальності А4.01 Середня освіта (Українська мова і
література); Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література)
галузі знань А Освіта

1 – Загальна інформація	
Повна назва навчального закладу та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка; факультет української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій; кафедра української філології та журналістики; кафедра германських мов, зарубіжної літератури та методики їхнього навчання
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти – Бакалавр, Галузь знань – А Освіта, Спеціальність: А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями); Предметна спеціальність: А4.01 Середня освіта (Українська мова і література) Освітня кваліфікація – Бакалавр. Середня освіта (Українська мова і література)
Професійна кваліфікація	Вчитель-бакалавр (Середня освіта (Українська мова і література) і Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література))
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр, Галузь знань – А Освіта, Спеціальність: А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями); Предметна спеціальність: А4.01 Середня освіта (Українська мова і література) Професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр (Середня освіта (Українська мова і література) і Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література))
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) предметної спеціальності А4.01 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань А Освіта
Форма здобуття освіти	Інституційна (очна (денна), заочна)

Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців. 75 % обсягу ОПП спрямовано на здобуття загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) предметної спеціальності А4.01 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань А Освіта, 25% становлять вибіркові компоненти. Обсяг практик становить 22,5 кредита ЄКТС
Наявність акредитації	Акредитована. Сертифікат про акредитацію спеціальності УД № 12021244, дійсний до 31.12.2027 р.
Цикл/ рівень	Перший (бакалаврський) рівень НРК України – 6 рівень, EFQ-LLL – 6 рівень/ QF-EHEA – перший цикл
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти), або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, або освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, або освітнього ступеня молодшого бакалавра, або особи, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план.
Мова(и) викладання	Українська; усі освітні компоненти предметної спеціальності Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література), крім зарубіжної літератури, викладаються англійською мовою.
Термін дії освітньої програми	Чинність цієї ОПП поширюється на весь період навчання здобувачів або в разі оновлення – до дати чергового оновлення ОПП, яка буде оголошена окремо.
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	https://cusu.edu.ua/ua/osvita/osvitni-prohramy/13633-osvitni-prohramy-bakalavr

2 – Мета освітньо-професійної програми

Підготовка конкурентоспроможних учителів-словесників із високим рівнем професійної компетентності, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності, здатних жити й творити в інформаційному суспільстві, спроможних працювати на рівні сучасних освітніх та виховних технологій в умовах інтеграції в загальноєвропейське співтовариство, які володіють професійно вагомими рисами особистості вчителя, уміють розв'язувати типові професійні завдання щодо організації та здійснення освітнього процесу з української мови і літератури, а також англійської мови і зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.

3 – Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<p>Галузь знань – А Освіта, Спеціальність – А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями); Предметна спеціальність – А4.01 Середня освіта (Українська мова і література). Об’єкт вивчення та діяльності: освітній процес у закладах загальної середньої освіти; зокрема навчання здобувачів освіти української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури. Цілі навчання: підготовка фахівців, спроможних розв’язувати складні спеціалізовані завдання в галузі загальної середньої освіти, зокрема навчання учнів української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури. Теоретичний зміст предметної області: теоретико-практичні основи процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти в умовах освітнього середовища закладу загальної середньої освіти; методики навчання української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури; сучасні теоретичні засади мовознавчої та літературознавчої наук. Методи, методики та технології: загальнонаукові, психолого-педагогічні, власне лінгвістичні та літературознавчі методи; сучасні методики організації освітнього процесу та формування фахових компетентностей; традиційні та інноваційні технології в освіті. Інструменти й обладнання: навчально-методичний інструментарій, сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційно-комунікаційні ресурси та програмні продукти для освітнього процесу; бібліотечні ресурси, зокрема електронні.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна (для бакалавра). ОПП пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності у сфері загальної середньої освіти та реалізує це через навчання та практичну підготовку, тобто має академічне та прикладне спрямування. Дисципліни, уміщені в програму, орієнтовано на актуальні напрями, у межах яких можлива подальша професійна та наукова кар’єра здобувача. Значна</p>

	<p>частина освітніх компонентів має практичну спрямованість в контексті підготовки до майбутньої професійної діяльності вчителя української мови і літератури та англійської мови і зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти. Це передусім навчальні практики та виробнича практика в середніх і старших класах закладів загальної середньої освіти. Освітньо-професійну програму спрямовано на підготовку майбутніх фахівців до професійної діяльності у закладах загальної середньої освіти, зокрема набуття фахових компетентностей учителя української мови і літератури та англійської мови і зарубіжної літератури.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Основний фокус освітньо-професійної програми «Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література)» спрямований на підготовку фахівців, що володіють концептуальними науковими та практичними знаннями у сфері середньої освіти, зокрема щодо навчання української та англійської мов, української та зарубіжної літератур, мають сформовані когнітивні та практичні компетентності з фаху, уміють застосовувати набуті навички організації діяльності з метою розв'язання складних спеціалізованих завдань і практичних проблем в освітній сфері, зумовлених закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання за предметними спеціальностями А4.01 Середня освіта (Українська мова і література) А4.021 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література), які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; здатного застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та готових самостійно навчатися впродовж життя.</p> <p>Освітньо-професійна програма враховує новітні освітні методики, актуальні мовознавчі та літературознавчі наукові методи, знання та індивідуальний досвід наукового-педагогічних працівників.</p> <p><i>Ключова слова:</i> освіта, підготовка бакалаврів, загальна середня освіта, компетентності, педагогіка, теорія та методики навчання, українська мова, англійська мова, українська література, зарубіжна</p>

	література, інформаційно-комунікаційні технології.
Особливості програми	<p>Особливістю програми є поєднання підготовки фахівців за предметною спеціальністю «Середня освіта (Українська мова і література)» з іншою предметною спеціальністю Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) з тим, аби майбутній учитель-словесник мав широкі можливості працевлаштування й самореалізації в українському та європейському освітньому просторі. Освітньо-професійна програма скорельована з чинним Професійним стандартом за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти» й доповнена відповідними фаховими компетентностями. Унікальними в ОПП є поєднання україномовної з англійською лінгвістичною підготовкою, а також української та зарубіжної літератур як компонентів контенту світової літератури.</p> <p>Дисципліни блоку вільного вибору уможливають урахування зацікавлень здобувачів освіти.</p> <p>ОПП передбачає можливість міжнародної співпраці з провідними університетами європейського освітнього простору на засадах міжнародної академічної мобільності, що дозволить випускникам програми отримати доступ до передового досвіду та знань у галузі освіти.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Доступ до ринку праці фахівця, який здобув ступінь вищої освіти бакалавр, урегульовано Національним класифікатором України «Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010 » від 11.10.2010 р. (із змінами і доповненнями від 04.01.2021 р. № 47) і Національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010» від 28.07.2010 р. (із змінами 16.01.2024 р. № 1410).</p> <p>Професійні назви робіт: 2320 – вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти.</p>

Подальше навчання	Навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти (7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL), третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (8 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL); навчання на інших рівнях вищої освіти за іншими спеціальностями відповідно до вимог чинного законодавства України, набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Практичні проводяться з використанням інноваційних методів і прийомів, як-от: кейс-метод, ситуаційні завдання, ділові ігри, захист презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через університетське інформаційно-освітнє середовище Google Classroom. Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації, вбудовані до системи управління навчанням (LMS), електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (ZOOM, Google Meet та ін.), форуми, чати, сервіси Google Workspace for Education тощо.</p> <p>Інформаційна підтримка участі студентів у конкурсах на одержання іменних стипендій, премій, грантів (у тому числі міжнародних); сприяння участі студентів у студентських наукових олімпіадах, конкурсах, що створює освітню платформу для hard та soft skills. Зараховуються результати формальної та інформальної освіти, відповідно до «Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в ЦДУ імені В. Винниченка» (https://shorturl.cusu.edu.ua/6h).</p>

Оцінювання

Оцінювання результатів навчання за освітньою програмою здійснюється на принципах об'єктивності, системності, відкритості, прозорості, доступності, з урахуванням індивідуальних можливостей студентів. Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня національна шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано/не зараховано) та кредитна трансферно-накопичувальна (100-бальна) система (ЄКТС), яка передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності. Контрольні заходи оцінювання включають поточний та підсумковий контроль.

Основні форми поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань здобувачів освіти визначаються робочою програмою дисципліни.

Основні форми підсумкового контролю: семестровий контроль (семестровий екзамен, диференційований залік або залік).

Атестація випускників проводиться у формі кваліфікаційних екзаменів з предметних спеціальностей Середня освіта (Українська мова і література) та Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література).

Система оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості.

У разі потреби та за наказом ректора університету освітній процес може організовуватися у змішаному форматі із застосуванням дистанційних технологій з використанням освітніх платформ (Classroom, Zoom, Google Meet й ін.) та месенджерів (Telegram, Viber), перевірка презентацій, проєктів, тестування.

Проведення семестрового контролю регламентує «Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» (<https://shorturl.cusu.edu.ua/ru>). Конкретизація системи оцінювання за кожен вид діяльності представлена в Робочих програмах ОК.

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі загальної середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітньої сфери і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти з української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури, готовність до впровадження освітніх інновацій та компетентностей Нової української школи.
Загальні компетентності	ЗК 1 Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до особистості здобувача освіти та його зацікавлень. ЗК 2 Здатність забезпечити однаковий доступ до освіти кожному учасникові освітнього процесу без будь-яких проявів дискримінації на засадах інклюзивності і безбар'єрності. ЗК 3 Здатність нетерпимо ставитися до корупції, дотримуватися вимог академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу. ЗК 4 Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості. ЗК 5 Здатність до формування культури здорового способу життя здобувачів освіти, забезпечення їхнього фізичного та психічного розвитку; підтримання особистого фізичного та психоемоційного здоров'я під час професійної діяльності. ЗК 6 Здатність створювати безпечне, вільне від насильства і цькування освітнє середовище, у якому забезпечується атмосфера довіри і взаємоповаги. ЗК 7 Здатність плекати у здобувачів освіти любов до рідного краю, відповідальне ставлення до довкілля. ЗК 8 Здатність до формування у здобувачів освіти загальнолюдських цінностей – гідності, чесності, справедливості, доброти, милосердя, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, конструктивної взаємодії між собою та з дорослими. ЗК 9 Здатність до формування у здобувачів освіти української національної ідентичності та активної громадянської позиції, поваги до історико-культурних

	<p>надбань українського народу, його традицій, державної мови, готовності до захисту незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, прав і свобод українського народу готовності бути залученими до діяльності у сфері безпеки та оборони України.</p> <p>ЗК 10 Здатність до формування у здобувачів освіти ефективної комунікації державною та іноземною мовою в професійній діяльності та для розв'язання комунікативних завдань у життєвих ситуаціях.</p> <p>ЗК 11 Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності.</p> <p>ЗК 12 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 13 Здатність виявляти національно-патріотичну свідомість, громадянську стійкість та брати участь у захисті суверенітету і територіальної цілісності України.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК 1 Здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні вміння й навички здобувачів освіти (мовно-комунікативна компетентність).</p> <p>СК 2 Здатність забезпечувати навчання здобувачів освіти іноземної мови та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі (мовно-комунікативна компетентність).</p> <p>СК 3 Здатність моделювати та реалізувати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, їхні ключові компетентності і наскрізні вміння визначені державним стандартами освіти (предметно-методична компетентність).</p> <p>СК 4 Здатність здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти.</p> <p>СК 5 Здатність добирати й застосовувати сучасні освітні технології й методики, запроваджувати нові практики, зокрема й педагогічного експериментування та інформаційні, для забезпечення якісного навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти (предметно-</p>

методична компетентність).

СК 6 Здатність застосовувати цифрові технології в освітньому процесі, зокрема й штучний інтелект, ефективно використовувати наявні та створювати нові навчальні електронні ресурси, розуміти основні вимоги інформаційної гігієни й володіти законами медіаграмотності (інформаційно-цифрова компетентність).

СК 7 Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові й індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан, використовувати стратегії роботи зі здобувачами освіти, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності (психологічна компетентність).

СК 8 Здатність формувати мотивацію здобувачів освіти й організовувати їхню пізнавальну діяльність (психологічна компетентність).

СК 9 Здатність оперувати знаннями кризової педагогіки, усвідомлювати особисті відчуття, почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу, керувати власними емоційними станами, конструктивно й безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, організовувати комунікацію учнів; дотримуватися етичних норм у комунікації з колегами, учнями та їхніми батьками (емоційно-етична компетентність).

СК 10 Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії зі здобувачами освіти та їхніми батьками, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства (компетентність педагогічного партнерства).

СК 11 Здатність працювати в команді із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами, дітям війни, учням, що здобувають освіту в умовах воєнного стану (компетентність педагогічного партнерства).

СК 12 Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти з урахуванням його вікових та індивідуальних особливостей, педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами (інклюзивна компетентність).

СК 13 Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу, здійснювати

профілактичну просвітницьку роботу з учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формувати в здобувачів освіти культуру здорового й безпечного способу життя (здоров'збережувальна компетентність)

СК 14 Здатність планувати освітній процес та прогнозувати його результати (прогностична компетентність).

СК 15 Здатність організувати процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти, зокрема й різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти (організаційна компетентність).

СК 16 Здатність оцінювати й аналізувати результати навчання здобувачів освіти, зокрема реалізувати формувальне оцінювання, аналізувати освітні втрати й вибудовувати індивідуальні освітні траєкторії на основі результатів оцінювання (оцінювально-аналітична компетентність).

СК 17 Здатність вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку відповідно до нових надбань мовознавчої, літературознавчої, педагогічної науки, проводити самоаналіз уроків, оцінювати власну педагогічну діяльність, здійснювати професійну рефлексію (здатність до навчання впродовж життя).

СК 18 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про структуру української мови та сучасні теоретичні основи мовознавчої науки.

СК 19 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про діалектні, соціальні різновиди української мови.

СК 20 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній та писемній формі в усіх її жанрово-стильових різновидах.

СК 21 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про основні періоди розвитку української та зарубіжної літератур, їх напрями, жанри і стилі.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1 Володіти культурою українського усного і писемного мовлення в усіх жанрово-стильових різновидах, мати теоретичну базу знань з сучасної української літературної мови, знати діалектні особливості української мови, історичні аспекти виникнення й функціонування слів і пластів української мови.

ПРН 2 Комунікувати англійською мовою на рівні, достатньому для спілкування в освітньому процесі, у професійній діяльності та для підвищення мотивації здобувачів освіти в опануванні англійської мови.

ПРН 3 Знати витoki української та зарубіжної літератури, особливості літературного процесу у світовому історико-культурному контексті (від давнини до сучасності), літературні напрями, течії, жанри, стилі, твори.

ПРН 4 Визначати, адаптувати до потреб здобувачів освіти та моделювати зміст української мови та української літератури / англійської мови та зарубіжної літератури, а також інтегрованих курсів НУШ, визначати послідовність їх опрацювання відповідно до обов'язкових результатів навчання, визначених стандартами середньої освіти.

ПРН 5 Створювати умови для формування і розвитку у здобувачів освіти ключової компетентності вільного володіння державною мовою, уміння аналізувати прочитане, усвідомлено та аргументовано висловлювати власну думку українською / англійською мовами усно й письмово.

ПРН 6 Застосовувати прийоми й методи збагачення мовлення здобувачів освіти для висловлювання ними думок, почуттів і ставлень у міжособистісній взаємодії, сприяння мовленнєвій творчості здобувачів освіти.

ПРН 7 Застосовувати в процесі навчання української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури міжпредметні зв'язки та використовувати навички усного й писемного мовлення задля формування в здобувачів освіти розуміння природних зв'язків між процесами та явищами; розвивати в здобувачів освіти системне мислення.

ПРН 8 Добирати доцільні форми, методи й засоби

навчання української мови і літератури / англійської мови і зарубіжної літератури, зокрема й методики особистісно орієнтованого, компетентнісного й інтегрованого навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти; розробляти вправи й завдання з цих предметів, застосовувати сучасні методики й інноваційні технології, зокрема й інформаційні, для забезпечення ефективності навчання.

ПРН 9 Добирати доцільні форми, методи, прийоми й засоби для здійснення здобувачами елементів дослідницької діяльності в процесі навчання української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури та способи представлення ними досягнутих результатів.

ПРН 10 Володіти навичками знаходження, обробки та аналізу інформації з різних джерел; модифікувати, редагувати, комбінувати наявні електронні (цифрові) освітні ресурси; створювати власні з української мови і літератури; англійської мови і зарубіжної літератури, упорядковувати ресурси й надавати до них доступ учасникам освітнього процесу; дотримуватись академічної доброчесності під час створення й використання електронних (цифрових) освітніх ресурсів, вимог законодавства щодо захисту авторського права.

ПРН 11 Використовувати безпечно електронне (цифрове) освітнє середовище для організації групової взаємодії, зворотного зв'язку у процесі навчання здобувачів освіти української мови та літератури, англійської мови та зарубіжної літератури; реалізовувати в електронному (цифровому) середовищі оцінювання за допомогою цифрових сервісів.

ПРН 12 Критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел задля уникання негативного впливу інформації на свідомість і розвиток здобувачів освіти.

ПРН 13 Планувати і здійснювати навчання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти, а також здобувачів з особливими освітніми потребами.

ПРН 14 Визначати прояви завищеної чи заниженої самооцінки здобувачів освіти, створювати умови та

сприяти формуванню адекватної позитивної самооцінки.

ПРН 15 Застосовувати методи роботи, навчальні матеріали й завдання, які сприятимуть розвитку пізнавальної діяльності здобувачів освіти, мотивуватимуть здобувачів освіти до вивчення української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури заохочуватимуть їх до ефективної взаємодії.

ПРН 16 Застосовувати в освітньому процесі практики емоційної стійкості, реагування на стрес, конфліктні ситуації, запобігання професійному вигоранню.

ПРН 17 Поважати права всіх учасників освітнього процесу й суспільні цінності, запобігати конфліктам в освітньому процесі, використовувати методики усвідомленого й емпатичного слухання, безконфліктної комунікації, виважено захищати свої права і права здобувачів освіти; взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, урахуваючи культурні й особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації та поваги до відмінностей.

ПРН 18 Застосовувати механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин між учителем і здобувачем освіти, співпрацювати з батьками, залучати батьків до участі в освітньому процесі, а також до прийняття рішень, які стосуються навчання, виховання розвитку здобувачів освіти.

ПРН 19 Забезпечувати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами, організовувати освітнє середовище з урахуванням їхніх потреб та можливостей.

ПРН 20 Інтегрувати апробовані здоров'язбережувальні технології, засоби й ресурси в освітній процес, зокрема для запобігання та протидії насильству, булінгу (цькуванню)

ПРН 21 Реалізовувати державні стандарти, типові освітні програми, модельні навчальні програми з української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури самостійно планувати й здійснювати процес навчання української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури; укладати індивідуальний навчальний план з української мови та літератури, англійської мови та зарубіжної літератури здобувача освіти (за потреби) у

	<p>складі команди супроводу або самостійно.</p> <p>ПРН 22 Застосовувати різні види й форми організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти у процесі навчання української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури організувати навчальні заняття різних типів, раціонально використовувати дидактичні матеріали та обладнання; дотримуватися й уміти самостійно розробляти критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти; розвивати в здобувачів освіти вміння здійснювати самооцінювання і взаємооцінювання результатів навчання.</p> <p>ПРН 23 Уміти застосовувати теоретичні знання і практичні навички, необхідні для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Реалізацію освітньо-професійної програми забезпечують на 100% фахівці вищої та найвищої кваліфікації, з-поміж яких професори, доктори наук та доценти, кандидати наук. Це підтверджується наявністю штату кваліфікованих науково-педагогічних працівників, які мають відповідну освіту та досвід роботи. Науково-педагогічні працівники, що забезпечують підготовку здобувачів вищої освіти, відповідають освітнім компонентам ОПП, що викладаються, мають відповідну освітню та професійну кваліфікацію, необхідний науково-педагогічний стаж, є авторами навчальних посібників, наукових статей, монографій, беруть активну участь у науково-практичних заходах, мають свідоцтва про реєстрацію авторського права. З метою підвищення фахового рівня усі науково-педагогічні працівники, не менше ніж раз на п'ять років, проходять стажування (Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ЦДУ (https://shorturl.cusu.edu.ua/219), (Положення про академічну мобільність науково-педагогічних працівників ЦДУ (https://shorturl.cusu.edu.ua/6j)). Науковий рівень кваліфікації професорсько-викладацького складу, які забезпечують викладання дисциплін, відповідає вимогам п. 35, п. 37 та п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. До освітнього</p>

	<p>процесу залучаються професіонали з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної, творчої роботи та роботи за фахом.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічна база відповідає нормативним вимогам і забезпечує досягнення визначених в ОПП цілей і ПРН з набуття теоретичних знань та формування загальних і спеціальних навичок (https://shorturl.cusu.edu.ua/8k, https://shorturl.cusu.edu.ua/12p).</p> <p>Усі навчальні аудиторії університету, а також інші інфраструктурні приміщення та об'єкти, відповідають санітарно-гігієнічним нормам. Здобувачі мають вільний доступ до матеріально-технічних, навчально-методичних та інформаційних ресурсів. Площа приміщень для занять студентів – 10468,9 м². У ЗВО діє бібліотечний комплекс площею 2186,9 м² із читальними залами площею 577,6 м² на 360 місць. Наявна матеріально-технічна база та інформаційне забезпечення відповідає нормативним вимогам і забезпечує досягнення визначених в ОПП цілей і ПРН з набуття теоретичних знань та формування загальних і спеціальних навичок (https://cutt.ly/3862PNM, http://surl.li/ggmpm).</p> <p>Широким є спектр додаткових послуг та можливостей для студентів, зокрема:</p> <p>юридична клініка та психологічна служба: надає студентам доступ до юридичної та психологічної допомоги (https://shorturl.cusu.edu.ua/dm). мовний центр: допомагає студентам удосконалити свої мовні навички (https://shorturl.cusu.edu.ua/dk).</p> <p>медіапростір ЦДУ: пропонує здобувачам місце для творчості, співпраці та спілкування (https://shorturl.cusu.edu.ua/dh).</p> <p>Молодіжний театр «Резонанс»: дає змогу здобувачам проявити себе у творчості та розвинути театральні навички (https://shorturl.cusu.edu.ua/12v).</p> <p>Санаторій-профілакторій «Юність»: пропонує здобувачам оздоровчі послуги та профілактику захворювань (https://shorturl.cusu.edu.ua/12t).</p> <p>База відпочинку «Буревісник» надає здобувачам змогу відпочити на природі (https://shorturl.cusu.edu.ua/1f6).</p>

При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів та забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти університет урахує потреби різноманітного студентського контингенту, зокрема, для здобувачів із досвідом, тих, хто працює (пропонуються гнучкі графіки навчання), для здобувачів з особливими освітніми потребами університет пропонує адаптивні програми та послуги.

Матеріально-технічна база ОПП постійно оновлюється та вдосконалюється з метою створення найкращих умов для навчання та розвитку здобувачів освіти, що відповідає вимогам їхньої майбутньої професійної діяльності.

**Інформаційне та
навчально-методичне
забезпечення**

ОПП забезпечена навчально-методичною документацією з усіх видів навчальних занять, доступом кожного студента до бібліотечних фондів, електронних фахових журналів, електронних бібліотечних ресурсів світу і баз даних відповідно до повного переліку дисциплін навчального плану, електронних навчальних ресурсів, наявністю навчальних аудиторій для проведення занять з усіх дисциплін як обов'язкової, так і вибіркової частини ОПП, наявністю методичних посібників і рекомендацій для проведення практик і підготовки до атестації. Здобувачі забезпечені базами проходження педагогічної практики (укладено угоди із закладами загальної середньої освіти, фахової передвищої та вищої освіти м. Кропивницького та Кіровоградської області).

З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику у сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану автоматизовану систему управління освітнім процесом. Ця система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: планування та організація освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності та ін.

За угодою з компанією Microsoft університет бере участь у MSDN Academic Alliance, оформлено підписку MSDN Premium, що дозволяє в повному обсязі забезпечити навчальні аудиторії такими ліцензійними продуктами як: Microsoft, Windows Server, Visual Studio та інші. Також, університет має ліцензію для внутрішнього використання на StarOffice. Локальні мережі навчальних корпусів з'єднуються оптоволоконною лінією. 13 навчальних комп'ютерних лабораторій об'єднані в окремий навчальний домен.

Серверна база комп'ютерної мережі складається з комплекту сучасних потужних серверів, у тому

числі на основі багатоядерних Intel (R) Xeon (TM) CPU 3.00GHz 86_64.

Бібліотека ЦДУ ім. В. Винниченка: фонд: понад 1,5 мільйона книг, 300 тисяч періодичних видань, 800 тисяч електронних ресурсів.

Доступ: читальні зали, абонементне обслуговування, міжбібліотечний абонемент, електронний каталог, доступ до електронних ресурсів.

Електронні ресурси:

- Офіційний сайт ЦДУ: <https://cusu.edu.ua>.

- Електронні ресурси бібліотеки: електронний каталог, інституційний репозитарій, інші електронні ресурси та сервіси (<https://cusu.edu.ua/ua/library-cusu>, <https://cusu.edu.ua/ua/pro-biblioteku/struktura-biblioteky>).

- Система для організації дистанційної освіти: Classroom, Moodle-ЦДУ Wiki (<https://moodle.cusu.edu.ua/>), (<https://wiki.cusu.edu.ua/>).

- Електронний каталог наукової бібліотеки: створений на основі системи Ірбіс (http://irbis.cusu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe?LNG=uk&C21COM=F&I21DBN=BD2&P21DBN=BD2).

- Університетський репозитарій: для розміщення наукових праць та методичних матеріалів викладачів університету (<http://dspace.cusu.edu.ua/>).

- Моніторингові опитування: (<https://eq.cusu.edu.ua/>)

- Рекомендації щодо використання технологій дистанційного навчання:

(<https://cusu.edu.ua/ua/component/content/article/942-studentu/15854-rekomendatsii-shchodo-poriadku-provedennia-zaliviv-ekzameniv-ta-atestatsii-z-vykorystanniam-tekhnolohii-dystantsiinoho-navchannia?Itemid=2342>)

- Цифрові сервіси для неформальної та інформальної освіти:

<https://cusu.edu.ua/ua/studentu/tsyfrovi-servisy-dlia-osvity-ukrainy>

Навчально-методичні матеріали:

- для забезпечення самостійної роботи та якісної підготовки студентів створено навчально-методичну базу на платформі Google Workspace for Education, що надає змогу студентам користуватися електронними версіями лекцій та практичних занять з мобільних пристроїв та домашніх комп'ютерів – кожен ОК має Classroom з дидактичними матеріалами: для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисципліни.

- На сторінці кафедри української філології та журналістики (<https://shorturl.cusu.edu.ua/2la>) доступні: робочі програми і силабуси навчальних дисциплін; наскрізні програми та робочі програми практик; методичні рекомендації з підготовки до атестації щодо складання кваліфікаційних екзаменів.

На сайті університету у вільному доступі наявна інформація про:

Інформаційне забезпечення студентської науки в університеті:

- [Студентське наукове товариство](#)

- Наукові конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, грантові програми

- [«Студентський науковий вісник»](#)

Інформація про додаткові навчальні можливості

- [Мовний центр](#)

- [Обмін студентами](#)

- Доступність навчання для маломобільних груп населення

Працевлаштування:

- [Служба сприяння працевлаштуванню студентів і випускників](#)

та інше:

- Призначення стипендій

– - [Вирішення конфліктних ситуацій](#)

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність

Передбачає можливість національної кредитної мобільності за бажанням студента, відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» <https://shorturl.at/mDXY5>, а також положенням про

«Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» <https://shorturl.at/nwxO9>, за деякими навчальними модулями, що забезпечують набуття загальних компетентностей. Обсяг одного кредиту: 30 годин.

Здобувачі вищої освіти мають можливість пройти онлайн-курси на освітніх платформах. «Тимчасовий порядок надання освітніх послуг на засадах внутрішньої академічної мобільності в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка здобувачам вищої освіти з території, на яких ведуться активні бойові дії» <https://shorturl.at/lxyCI>

Академічна мобільність здобувачів вищої освіти передбачає їхню участь в освітньому процесі Університету та партнерських закладів освіти, проходження переддипломної та виробничої практики, проведення наукових досліджень із можливістю перезарахування в установленому порядку опанованих навчальних дисциплін, практик тощо.

З метою реалізації Національної кредитної мобільності укладено угоди:

1. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (№140с/23) 20.12.23 – 20.12.28
2. Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди 02.02.2024 – 02.02.2029
4. Сумський державний університет (№0001/60.33-2024н) 11.01.2024 – 11.01.2029

5. Маріупольський державний університет 01.01.2024 – 01.01.2029
6. Київський національний університет імені Тараса Шевченка 01.12.2023 – 01.12.2028
7. Національний авіаційний університет (№№2023/86/UA) 19.09.2023 – 19.09.2025
8. Рівненський державний гуманітарний університет 01.11.2023 – 01.11.2028
10. Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького 11.09.2023 – 11.09.2028
11. Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського 01.09.2023 – 01.09.2028 Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка 17.02.2023 – 17.02.2028
13. Державний вищий навчальний заклад “Донбаський державний педагогічний університет” 03.2023 – 03.2028
14. Національний університет “Чернігівський колегіум” імені Т.Г.Шевченка 01.05.2023 – 01.05.2028
15. Херсонський державний університет (№ 03-28/2) 07.03.2023 – 07.03.2028
18. Львівський національний університет імені Івана Франка 01.02.2023 – 01.02.2028
23. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (№24\23) 27.02.2023 – 21.01.2028
24. Донецький національний університет імені Василя Стуса 10.10.2022 – 10.10.2027
25. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка 10.11.2022 – 10.11.2027
27. Хмельницький національний університет 01.01.2022 – безстроковий
29. Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського 11.03.2021 – 11.03.2026
30. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича 11.01.2021 – 11.01.2026
31. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка (№ 31/01-36/28 від 02.01.2023), строк дії договору:

02.01.2028.

Міжнародна кредитна мобільність

Можлива, за бажанням студента, на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки ЦДУ ім. В. Винниченка та угоди про подвійний диплом із зарубіжними закладами-партнерами. Зокрема, укладено договори угоди про співпрацю:

1. Вроцлавський університет (м. Вроцлав, Польща): *Угода про співпрацю безстрокова.*
Селезька академія (м. Катовіце, Польща): *Договір від 22.12.2022 на 5 років (вважається продовженим на той самий термін і на тих самих умовах, якщо за 1 місяць до закінчення терміну дії Договору, жодна із сторін не заявить про його припинення або зміну)*
3. Університет бізнесу в Катовіце (Верхньоселезька академія ім. Войцеха Корфанти в Катовіце) (м. Катовіце, Польща): *Договір укладено на невизначений час.*
4. Університет Суспільних наук (м. Лодзь, Польща): *Угода про співпрацю безстрокова.*
5. WSG University in Bydgoszcz (м. Бидгощ, Польща): *Угода про академічну співпрацю безстрокова.*

Порядок участі, визнання та перерахування результатів навчання студентів, права та обов'язки осіб, які беруть участь у програмах міжнародної кредитної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентують:

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;
- Положення про програму обміну студентами;
- Положення про конкурсний відбір студентів на навчання за програмою обміну студентами на підставі міжнародних двосторонніх Угод про співпрацю Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Студенти, охочі взяти участь у програмах міжнародної академічної мобільності, можуть звернутися до наукового відділу (сектор

	<u>міжнародної діяльності та роботи з іноземними студентами</u>) або на випускову кафедру за більш детальною інформацією та консультаціями.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми

та їх логічна послідовність

«Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності А4.01 Середня освіта (Українська мова і література); Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) галузі знань А Освіта

Код ОК	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові освітні компоненти			
Цикл загальної підготовки			
ЗП 1	Історія і культура України	3,5	Залік Екзамен
ЗП 2	Філософія	3	Екзамен
ЗП 3	Інформаційно-комунікаційні технології	3	Залік
ЗП 4	Права людини та громадянське суспільство в Україні	3	Залік
ЗП 5	Основи національного спротиву	5	Залік
ЗП 6	Фізичне виховання	3	Залік
ЗП 7	Основи наукових досліджень	3	Залік
Цикл професійної підготовки			
Дисципліни професійної підготовки			
ПП 1	Психологія	4,5	Залік Екзамен
ПП 2	Педагогіка та інклюзивна освіта	10	Екзамен Залік
ПП 3	Вікова фізіологія та здоров'я дітей і підлітків	3	Залік
ПП 4	Вступ до освітніх студій: кращій досвід ЄС для України	3	Залік
ПП 5	Вступ до мовознавства і літературознавства	3	Екзамен
ПП 6	Українська діалектологія та історія мови	3,5	Залік
ПП 7	Шкільний курс української мови та літератури	3	Залік

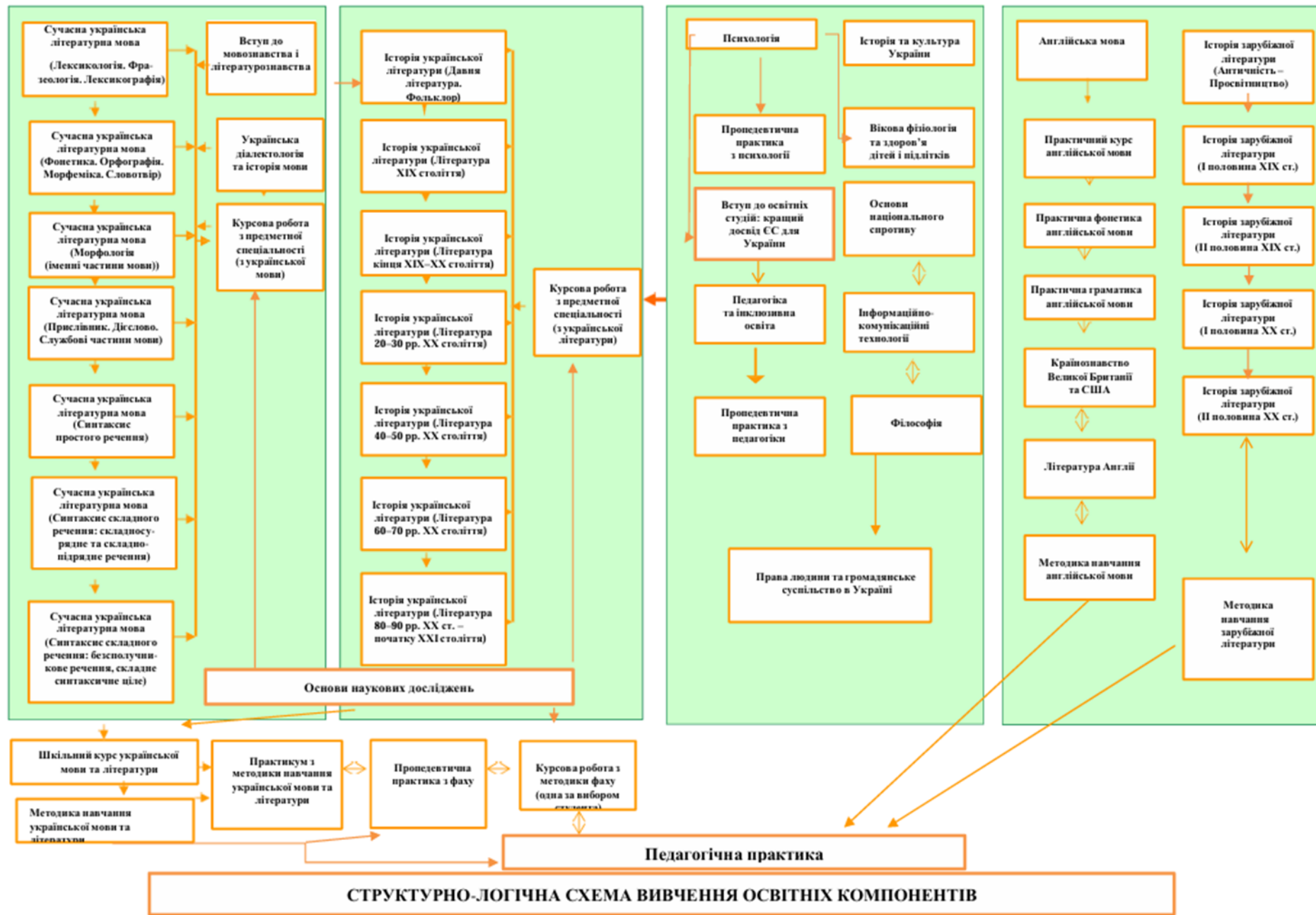
ПП 8	Методика навчання української мови та літератури	5	Екзамен
ПП 9	Практикум з методики навчання української мови і літератури	4	Залік
ПП 10	Сучасна українська літературна мова	15,5	Екзамени Заліки
ПП 11	Історія української літератури в т.ч. фольклор	18,5	Екзамени Заліки
ПП 12	Теоретичний курс англійської мови	3,5	Екзамен
ПП 13	Англійська мова	3	Залік
ПП 14	Практичний курс англійської мови	17,5	Екзамени Заліки
ПП 15	Країнознавство Великої Британії та США	3	Залік
ПП 16	Практична фонетика англійської мови	3	Залік
ПП 17	Практична граматики англійської мови	3	Залік
ПП 18	Методика навчання англійської мови	3	Залік
ПП 19	Література Великої Британії та США	3	Залік
ПП 20	Історія зарубіжної літератури	10	Екзамен Заліки
ПП 21	Методика навчання зарубіжної літератури	3	Залік
Курсові роботи			
КР 1	Курсова робота з предметної спеціальності (з української мови)	1,5	Залік диф.
КР 2	Курсова робота з предметної спеціальності (з української літератури)	1,5	Залік диф.
КР 3	Курсова робота з методики фаху	1,5	Залік диф.
Практична підготовка			
ПРП 1	Виробнича практика педагогічна на рівні базової середньої освіти в ЗЗСО	7,5	Залік диф.
ПРП 2	Виробнича практика педагогічна на рівні профільної середньої освіти в ЗЗСО	10,5	Залік диф.
ПРП 3	Навчальна практика пропедевтична з психології	1,5	Залік
ПРП 4	Навчальна практика пропедевтична з педагогіки	1,5	Залік
ПРП 5	Навчальна практика пропедевтична з фаху	1,5	Залік
Вибіркові освітні компоненти			
ВД	Дисципліни з каталогу	60	Заліки

Атестація			
A1	Підготовка та складання кваліфікаційного екзамену за предметною спеціальністю А4.01 Середня освіта (Українська мова і література)	3	
A2	Підготовка та складання кваліфікаційного екзамену з англійської мови, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання	1,5	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:		240	

Примітки:

* Відповідно до Стаття 6 2 п.5 Закону України «Про основи національного спротиву» № 1702-IX від 16 липня 2021 року (Редакція від 12.04.2026): Навчальна дисципліна «Основи національного спротиву» включається до освітніх програм і навчальних планів закладів освіти всіх форм власності, в яких громадяни України за денною або дуальною формами здобувають фахову передвищу освіту або ступінь вищої освіти бакалавра та згідно статті Стаття 6 2 п.5 Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань підготовки громадян України до національного спротиву» від 25.03.2026 № 4826-IX.

** Студент обирає дисципліни/блок дисциплін із каталогу, затвердженому вченою радою університету: не менше 20% освітніх компонентів із каталогу циклу загальної підготовки, спрямовані на розвиток загальних компетентностей і soft skills; 80% – професійно-орієнтовані вибіркові ОК/навчальні проекти/сертифікатні програми за спеціальністю або іншою спеціальністю у межах галузі).

3. Вимоги професійних стандартів (за їх наявності)

<p>Повна назва Професійного стандарту, його реквізити та (або) посилання на документ</p>	<p>Професійний стандарт за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Наказ МОН України №1225 від 29.08.2024 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» Режим доступу: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity</p>
<p>Особливості Стандарту вищої освіти, пов'язані з наявністю певного Професійного стандарту</p>	<p>Перелік компетентностей випускника узгоджений із наведеними у професійному стандарті загальними та професійними компетентностями вчителя</p>
<p>Перелік компетентностей, визначених Професійним стандартом</p>	<p>Враховано такі професійні компетентності:</p> <p>A1. Мовно-комунікативна компетентність A1.1. Здатність забезпечувати здобувачам освіти навчання державною мовою A1.3. Здатність забезпечувати навчання здобувачів освіти іноземної мови та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі (для вчителів іноземної мови) A1.4. Здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні вміння й навички здобувачів освіти</p> <p>A2. Предметно-методична компетентність A2.1. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених державними стандартами освіти A2.2. Здатність формувати і розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти A2.3. Здатність здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти A2.4. Здатність добирати і використовувати</p>

сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти

A2.5. Здатність формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти

A3. Інформаційно-цифрова компетентність

A3.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності

A3.2. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) ресурси

A3.3. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі

B1. Психологічна компетентність

B1.1. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові й індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан

B1.2. Здатність використовувати стратегії роботи зі здобувачами освіти, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності

B.1.3. Здатність формувати мотивацію здобувачів освіти й організувати їхню пізнавальну діяльність

B1.4. Здатність формувати спільноту здобувачів освіти, у якій поважають і враховують права кожного

B2. Емоційно-етична компетентність

B2.1. Здатність усвідомлювати особисті відчуття почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу, керувати власними емоційними станами

B2.2. Здатність конструктивно й безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу

B2.3. Здатність усвідомлювати й поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі

B3. Компетентність педагогічного партнерства

B3.1. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії

із здобувачами освіти в освітньому процесі
Б3.2. Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства
Б3.3. Здатність працювати в команді із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами

В1. Інклюзивна компетентність

В1.1. Здатність створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища

В1.2. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами

В1.3. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі і сприятливі умови для кожного здобувача освіти з урахуванням вікових та інших індивідуальних особливостей

В2. Здоров'язбережувальна компетентність

В2.1. Здатність організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу

В2.2. Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни

В2.3. Здатність формувати в здобувачів освіти культуру здорового й безпечного способу життя

В2.4. Здатність підтримувати особисте фізичне та психоемоційне здоров'я під час професійної діяльності

В2.5. Здатність надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу

Г1. Прогностична компетентність

Г1.1. Здатність прогнозувати результати освітнього процесу

Г1.2. Здатність планувати освітній процес

Г2. Організаційна компетентність

Г2.1. Здатність організувати процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти

Г2.2. Здатність організувати різні види й

	<p>форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти</p> <p>Г2.3. Здатність організовувати осередки навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти</p> <p>Г3.Оцінювально-аналітична компетентність</p> <p>Г3.1. Здатність здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів освіти</p> <p>Г3.2. Здатність аналізувати результати навчання здобувачів освіти</p> <p>Г3.3. Здатність формувати спроможність у здобувачів освіти до самооцінювання і взаємооцінювання результатів навчання</p> <p>Д1. Здатність до навчання впродовж життя</p> <p>Д1.1. Здатність здійснювати власний професійний розвиток, отримувати підтримку від колег</p> <p>Д1.2. Здатність надавати підтримку колегам у їхньому професійному розвитку.</p>
<p>Процедура присвоєння професійної кваліфікації</p>	<p>Процедура присвоєння професійної кваліфікації відбувається відповідно до Положення про порядок присвоєння професійних кваліфікацій у ЦДУ імені В. Винниченка (https://shorturl.cusu.edu.ua/2ja) й передбачає процедуру оцінювання результатів навчання (встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти професійному стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерств освіти і науки України від 29 серпня 2024 р. № 1225)).</p> <p>Присвоєння професійної кваліфікації можливо за умов повного виконання вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану здобувачем вищої освіти; успішного проходження здобувачем вищої освіти практичної підготовки у відповідних обсягах. Зміст атестаційного екзамену узгоджений з «Професійним стандартом вчителя загальної середньої освіти» (Наказ МОН №1225 від 29.08.2024).</p>

Виконання вимог професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» перевіряється екзаменаційною комісією під час складання кваліфікаційного екзамену, який включає в себе як питання для перевірки теоретичної підготовки, так і практичні завдання, пов'язані з освітньою діяльністю.

Процедуру оцінювання результатів навчання здійснює Екзаменаційна комісія під час атестації. На підставі результатів кваліфікаційних екзаменів 1. За предметною спеціальністю А4.01 Середня освіта (Українська мова і література) та 2. З англійської мови, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання Екзаменаційна комісія ухвалює рішення про присвоєння/відмову в присвоєнні професійної кваліфікації здобувачеві вищої освіти. Рішення Екзаменаційної комісії відображається в протоколі Екзаменаційної комісії і затверджується наказом ректора.

За результатами процедури присвоєння професійної кваліфікації на підставі рішення Екзаменаційної комісії, затвердженої наказом ректора, Університет видає здобувачеві вищої освіти диплом, де зазначається присвоєна професійна кваліфікація або рішення Екзаменаційної комісії про відмову в присвоєнні професійної кваліфікації.

У разі ухвалення Екзаменаційною комісією рішення про відмову в присвоєнні професійної кваліфікації здобувач вищої освіти має право оскаржити його в установленому порядку.

4. Форма атестації здобувачів освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється в такій формі:

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Два кваліфікаційні іспити: перший – за предметною спеціальністю А4.01 Середня освіта (Українська мова і література); другий – з англійської мови, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання
Вимоги до кваліфікаційного іспиту 1	Кваліфікаційний іспит за предметною спеціальністю А4.01 Середня освіта (Українська мова і література) передбачає оцінювання результатів навчання, що визначені цією ОПП.
Вимоги до кваліфікаційного іспиту 2	Кваліфікаційний іспит з англійської мови, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання передбачає оцінювання результатів навчання, що визначені цією ОПП.

Атестація здійснюється відкрито й публічно, згідно з [Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка](#).

Відповідно до постанови [«Порядку присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту»](#), затвердженого Постановою КМУ від 25 жовтня 2024 р. №1223, у разі відсутності професійного стандарту за освітніми програмами, заклад освіти присвоює кваліфікацію, що визначена освітньо-професійною програмою, на основі процедури встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти відповідній освітній програмі, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і присвоєно професійну кваліфікацію.

У Центральноукраїнському державному університеті присвоєння кваліфікацій регламентовано [Положенням про порядок присвоєння професійних кваліфікацій в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка](#) від 01 квітня 2025 року, розробленим відповідно до Закону України «Про освіту» (зі змінами), Закону України «Про вищу освіту» (зі змінами), Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу» від 23.04.2024 № 3642-IX, постанови КМУ від 25.10.2024 р. № 1223

«Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту», постанови КМУ від 15.09.2021 р. № 956 «Про затвердження Порядку присвоєння та підтвердження

професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами», «Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка». Присвоєння професійних кваліфікацій здійснюється відповідно до зазначеного [Положення](#); професійних стандартів; принципів валідності, об'єктивності, незалежності, добросовісності, відкритості, прозорості та неупередженості за умов, передбачених пп 3.3 указаного Положення:

- повне виконання вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану здобувачем вищої освіти;
- успішне проходження здобувачем вищої освіти практичної підготовки у відповідних обсягах;
- атестація, за результатами якої встановлюється відповідність сформованих компетентностей вимогам освітньо-професійної програми;
- прийняття Екзаменаційною комісією рішення про присвоєння професійної кваліфікації та внесення відповідної інформації у диплом про вищу освіту.

Атестація здобувачів освітньо-професійної програми «Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: учитель-бакалавр, спеціальність А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», предметна спеціальність А4.01 «Середня освіта (Українська мова і література)», поєднана предметна спеціальність А4.021 Англійська мова і зарубіжна література; професійна кваліфікація: вчитель української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти.

5. Опис освітньо-професійної програми

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонентів, практик
ЗК 7, ЗК 9, ЗК 12, СК 21	ПРН 3, ПРН 7, ПРН 17	ЗП 1 Історія і культура України
ЗК 3, ЗК 4, ЗК 8, ЗК 12, СК 17	ПРН 3, ПРН 12, ПРН 16, ПРН 17	ЗП 2 Філософія
ЗК 11, СК 6, СК 13	ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 20	ЗП 3 Інформаційно-комунікаційні технології
ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 8, ЗК 9, СК 10	ПРН 17, ПРН 18, ПРН 19	ЗП 4 Права людини та громадянське суспільство в Україні

ЗК 13	ПРН 23	ЗП 5 Основи національного спротиву
ЗК 5, ЗК 12, СК 13	ПРН 16, ПРН 20	ЗП 6 Фізичне виховання
СК 7, СК 8, СК 9, СК 12	ПРН 14, ПРН 15, ПРН 16, ПРН 17	ЗП 7 Основи наукових досліджень
ЗК 1, ЗК 2, СК 11, СК 12, СК 13	ПРН 13, ПРН 17, ПРН 18, ПРН 19	ПП 1 Психологія
ЗК 5, СК 7, СК 13	ПРН 13, ПРН 19, ПРН 20	ПП 2 Педагогіка та інклюзивна освіта
ЗК 4, ЗК 11, СК 5, СК 10, СК 17	ПРН 4, ПРН 18, ПРН 21	ПП 3 Вікова фізіологія та здоров'я дітей і підлітків
СК 18, СК 21, ЗК 12	ПРН 1, ПРН 3, ПРН 7	ПП 4 Вступ до освітніх студій: кращий досвід ЄС для України
СК 19, СК 20, СК 18	ПРН 1, ПРН 5	ПП 5 Вступ до мовознавства і літературознавства
СК 3, СК 14, СК 15, СК 16	ПРН 4, ПРН 5, ПРН 7, ПРН 21	ПП 6 Українська діалектологія та історія мови
СК 3, СК 4, СК 5, СК 8, СК 15	ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 22	ПП 7 Шкільний курс української мови та літератури
СК 5, СК 6, СК 15, СК 16, СК 17	ПРН 6, ПРН 8, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 22	ПП 8 Методика навчання української мови та літератури
СК 18, СК 20, ЗК 10	ПРН 1, ПРН 5, ПРН 6	ПП 9 Практикум з методики навчання української мови і літератури
СК 21, ЗК 7, ЗК 9	ПРН 3, ПРН 7	ПП 10 Сучасна українська літературна мова

СК 2, СК 18	ПРН 2	ПП 11 Історія української літератури в т.ч. фольклор
СК 2, СК 10, СК 18	ПРН 2, ПРН 5, ПРН 10	ПП 11 Теоретичний курс англійської мови
СК 2, СК 20	ПРН 2, ПРН 5	ПП 13 Англійська мова
ЗК 10, СК 2, ЗК 12	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 17	ПП 14 Практичний курс англійської мови
СК 2	ПРН 2	ПП 15 Країнознавство Великої Британії та США
СК 2, СК 18	ПРН 2	ПП 16 Практична фонетика англійської мови
СК 3, СК 5, СК 8, СК 15	ПРН 4, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 21	ПП 17 Практична граматики англійської мови
СК 21, ЗК 10	ПРН 3, ПРН 7	ПП 18 Методика навчання англійської мови
СК 21, ЗК 12	ПРН 3, ПРН 7	ПП 19 Література Великої Британії та США
СК 3, СК 5, СК 8	ПРН 4, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 21	ПП 20 Історія зарубіжної літератури
ЗК 3, ЗК 4, ЗК 11, СК 17, СК 18	ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12	ПП 21 Методика навчання зарубіжної літератури
СК 9, СК 10, СК 11, СК 14, СК 15, СК 16	ПРН 11, ПРН 13, ПРН 16, ПРН 17, ПРН 21, ПРН 22	КР 1 Курсова робота з предметної спеціальності (з української мови)
СК 7, СК 8, СК 9, СК 17	ПРН 14, ПРН 15, ПРН 17, ПРН 20	КР 2 Курсова робота з предметної спеціальності (з української літератури)

СК 1, СК 3, СК 4, СК 5, СК 6, СК 7, СК 8, СК 12, СК 14, СК 15, СК 18, СК 19, СК 20, СК 21	ПРН 1, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 15, ПРН 17, ПРН 21, ПРН 22	КР 3 Курсова робота з методики фаху
ЗК 7, ЗК 9, ЗК 12, СК 21	ПРН 3, ПРН 7, ПРН 17	ПРП 1 Виробнича практика педагогічна на рівні базової середньої освіти ЗЗСО
ЗК 3, ЗК 4, ЗК 8, ЗК 12, СК 17	ПРН 3, ПРН 12, ПРН 16, ПРН 17	ПРП 2 Виробнича практика педагогічна на рівні профільної середньої освіти ЗЗСО
СК 7, СК 8, СК 9, СК 17	ПРН 14, ПРН 15, ПРН 17, ПРН 20	ПРП 3 Навчальна практика пропедевтична з психології
СК 7, СК 8, СК 9, СК 17	ПРН 14, ПРН 15, ПРН 17, ПРН 20	ПРП 4 Навчальна практика пропедевтична з педагогіки
СК 7, СК 8, СК 9, СК 17	ПРН 14, ПРН 15, ПРН 17, ПРН 20	ПРП 5 Навчальна практика пропедевтична з фаху
ІК, ЗК3, ЗК4, ЗК11, СК1, СК5, СК14, СК17, СК18, СК19, СК20, СК21	ПРН1, ПРН3, ПРН4, ПРН6, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН15, ПРН18, ПРН22, ПРН23	А 1 Підготовка та складання кваліфікаційного екзамену за предметною спеціальністю А4.01 Середня освіта (Українська мова і література)
ІК, ЗК3, ЗК4, ЗК11, СК2, СК5, СК14, СК17, СК21	ПРН2, ПРН6, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН15, ПРН18, ПРН22, ПРН23	А 2 Підготовка та складання кваліфікаційного екзамену з англійської мови, зарубіжної літератури та методики їхнього навчання

Пояснювальна записка

Таблиця 1. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей /результатів навчання дескрипторам НРК (за 6-м рівнем, бакалаврським)

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання Зн1 Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Уміння/Навички Ум1 Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації К2 Збір, інтерпретація та застосування даних К3 Спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	Автономія та відповідальність АВ1 Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами АВ2 Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах АВ3 Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти АВ4 Організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп АВ5 Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Загальні компетентності				
ЗК1		Ум1	К1	АВ3
ЗК2		Ум1	К1	АВ3
ЗК3		Ум1	К1	АВ3
ЗК4	Зн1	Ум1	К1	АВ2
ЗК5		Ум1	К1	АВ1, АВ3
ЗК6		Ум1	К1	АВ1
ЗК7		Ум1	К1	АВ3
ЗК8		Ум1	К1	АВ3
ЗК9		Ум1	К1	АВ3
ЗК10		Ум1	К3	АВ1
ЗК11	Зн1	Ум1	К2	АВ5
ЗК12	Зн1		К1	АВ2, АВ5
ЗК13	Зн1			
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1		Ум1	К1	АВ1

CK2		УМ1	К3	AB1
CK3	3H1	УМ1	К1	AB1, AB2
CK4		УМ1	К1	AB1
CK5	3H1	УМ1	К1	AB2
CK6		УМ1	К1	AB1
CK7		УМ1	К1	AB3
CK8		УМ1	К1	AB2
CK9		УМ1	К1	AB3
CK10		УМ1	К1	AB3
CK11		УМ1	К1	AB3
CK12		УМ1	К1	AB3
CK13		УМ1	К1	AB1
CK14	3H1	УМ1	К1	AB1, AB2
CK15		УМ1	К1	AB1
CK16	3H1	УМ1	К1	AB2
CK17	3H1	УМ1	К1	AB5
CK18	3H1			AB2
CK19	3H1			
CK20		УМ1	К3	
CK21	3H1			AB2

<p>ПРН 6 Застосовувати прийоми й методи збагачення мовлення здобувачів освіти для висловлювання ними думок, почуттів і ставлень у міжособистісній взаємодії, сприяння мовленнєвій творчості здобувачів освіти.</p>																																								
<p>ПРН 7 Застосовувати в процесі навчання української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури міжпредметні зв'язки та використовувати навички усного й писемного мовлення задля формування в здобувачів освіти розуміння природних зв'язків між процесами та явищами; розвивати в здобувачів освіти системне мислення.</p>	+																																							
<p>ПРН 8 Добирати доцільні форми, методи й засоби навчання української мови і літератури / англійської мови і зарубіжної літератури, зокрема й методики особистісно орієнтованого, компетентісного й інтегрованого навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти; розробляти вправи й завдання з цих предметів, застосовувати сучасні методики й інноваційні технології, зокрема й інформаційні, для забезпечення ефективності навчання.</p>	+																																							
<p>ПРН 9 Добирати доцільні форми, методи, прийоми й засоби для здійснення здобувачами елементів дослідницької діяльності в процесі навчання української мови і літератури / англійської мови і зарубіжної літератури та способи представлення ними досягнутих результатів.</p>	+																																							
<p>ПРН 10 Володіти навичками знаходження, обробки та аналізу інформації з різних джерел; модифікувати, редагувати, комбінувати наявні електронні (цифрові) освітні ресурси; створювати власні з української мови і літератури / англійської мови і зарубіжної літератури, упорядковувати ресурси й надавати до них доступ учасникам освітнього процесу; дотримуватись академічної доброчесності під час створення й використання електронних (цифрових) освітніх ресурсів, вимог</p>	+																																							

<p>ПРН 21 Реалізувати державні стандарти, типові освітні програми, модельні навчальні програми з української мови і літератури / англійської мови і зарубіжної літератури самостійно планувати й здійснювати процес навчання української мови і літератури / англійської мови і зарубіжної літератури; укладати індивідуальний навчальний план з української мови та літератури / англійської мови та зарубіжної літератури здобувача освіти (за потреби) у складі команди супроводу або самостійно.</p>	+				+																																			
<p>ПРН 22 Застосовувати різні види й форми організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти у процесі навчання української мови і літератури / англійської мови і зарубіжної літератури, організовувати навчальні заняття різних типів, раціонально використовувати дидактичні матеріали та обладнання; дотримуватися й уміти самостійно розробляти критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти; розвивати в здобувачів освіти вміння здійснювати самооцінювання і взаємооцінювання результатів навчання.</p>	+																																							
<p>ПРН 23 Уміти застосовувати теоретичні знання і практичні навички, необхідні для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни.</p>																																								

Таблиця 4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

Освітні компоненти	ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (ПРН)																							
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 23	
ЗП 1			+				+										+							
ЗП 2			+									+				+	+							
ЗП 3										+	+	+									+			
ЗП 4																	+	+	+					
ЗП 5																								+
ЗП 6																+					+			
ЗП 7														+	+	+	+							
ПП 1												+					+	+	+					
ПП 2												+							+	+				
ПП 3				+														+			+			
ПП 4	+		+				+																	
ПП 5	+				+																			
ПП 6				+	+		+															+		
ПП 7				+			+	+	+														+	
ПП 8																								
ПП 9	+				+	+																		
ПП 10			+				+																	
ПП 11		+																						
ПП 12		+			+					+														
ПП 13		+			+																			
ПП 14		+	+														+							

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти (далі – ВЗЯВО) передбачає: Стратегію ЦДУ ім. В. Винниченка та процедури забезпечення якості освіти; механізми забезпечення академічної доброчесності, покликані запобігти плагіату, фальсифікації результатів наукових досліджень та іншим порушенням академічної доброчесності; моніторинг та оцінювання якості освіти, яка дозволяє збирати інформацію про якість освіти та використовувати її для прийняття управлінських рішень; менеджмент якості, який забезпечує ефективне функціонування ВСЗЯО, що ґрунтується на залученні всіх учасників університетської спільноти до процесу постійного вдосконалення якості з використанням різноманітних інструментів та методів, з-поміж яких такі: стратегічне планування; моніторинг та оцінювання; вирішення проблем; командна робота; навчання та розвиток; участь усіх зацікавлених сторін (викладачів, здобувачів освіти, роботодавців, представників громадськості, академічної спільноти).

ВЗЯВО в ЦДУ ім. В. Винниченка здійснюється відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральнорукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднене на сайті університету за адресою: <http://surl.li/klzoa> Це Положення відповідає вимогам Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG 2015), статті 16 Закону України «Про вищу освіту» (2014) та статті 41 Закону України «Про освіту» (2020), постанові КМУ № 1187 від 30.12.2015 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (2021), Статуту Центральнорукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, Положенню про організацію освітнього процесу Центральнорукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. ВЗЯВО охоплює керівників та підрозділів та ґрунтується на 10 процедурах, пов'язаних з моніторингом, періодичним переглядом навчальних планів, програм і контрольних заходів, формуванням якісного контингенту здобувачів вищої освіти, оцінюванням результатів навчання, посиленням практичної підготовки, забезпеченням якості кадрового складу, відповідного ресурсного забезпечення, удосконаленням інформаційної системи управління та Е-навчання, забезпеченням академічної доброчесності, публічності інформації щодо діяльності ЦДУ ім. В. Винниченка, участю в рейтингових дослідженнях різних рівнів тощо.

Отже, за вищевказаним ВЗЯВО містить усі необхідні складові, а саме:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-

педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

9) інших процедур і заходів.

7. Корисні посилання

1. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій). URL: <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page=>

2. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011. URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/1u2>

3. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) та загальними компетентностями та прикладами стандартів. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>

4. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.- уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с. URL: <https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/glossariy.pdf>

5. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. URL: <https://scholar.google.com/scholar?cluster=17939506296951658686&hl=en&oi=scholar>

6. Розвиток систем внутрішнього забезпечення якості в українських закладах вищої освіти. Аналітичний звіт. Київ, 2020. URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/7j>

7. Розроблення освітніх програм : методичні рекомендації / Авт. : В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с. URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/1u3>

8. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральнoукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка / Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2024. 44 с. URL: https://www.cusu.edu.ua/images/normativni_doc/0224_Polozh_atest.pdf

9. Рекомендації щодо застосування критерії оцінювання якості освітньої програми / Затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року. Київ: ТОВ «Український освітянський видавничий центр «Оріон»», 2020. 66 с.

8. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Про освіту: Закон України від 25.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 13.03.2021 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. Концепція розвитку педагогічної освіти / МОН України / Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogic-hnoyi-osviti>
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584, з урахуванням змін згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 03.04.2024 р. № 441). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministers-tva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
6. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 із змінами, в редакції від 21.12.2022. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
7. Перелік предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), спеціалізацій предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)), спеціалізацій спеціальностей 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та 016 Спеціальна освіта, за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення: Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.03.2024 р. № 260, зареєстрований в Міністерстві Юстиції України 19 березня 2024 р. за № 405/41750. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0405-24#n16>
8. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020 № 2736. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>
9. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: Наказ Міністерства освіти і науки України № 1225 від 29.08.2024 р. URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/646-ilovepdf_merged.pdf
10. Національна рамка кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341». Режим

- доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n2>
11. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. Наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (зі змінами, в редакції від 16.01.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
 12. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами, в редакції від 20.06.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
 13. Положення про освітні програми в Центральнoукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. Кропивницький: ІВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. 43 с. URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/4c>
 14. Положення про порядок присвоєння професійних кваліфікацій в Центральнoукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка / Кропивницький: ІВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2025. 8 с. URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/1u1>